

12. ΠΑΥΛΟΣ: ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΜΗΝΥΜΑ



ΕΔΑΦΙΟ ΜΝΗΜΗΣ: «Αδελφοί, εγώ δεν στοχάζομαι εμαυτόν ότι έλαβον αυτό. Αλλ' εν πράπτω, τα μεν οπίσω λησμονών, εις δε τα έμπροσθεν επεκτεινόμενος, τρέχω προς τον σκοπόν διά το βραβείον της άνω κλήσεως του Θεού εν Χριστώ Ιησού.» Φιλιππησίους 3/γ' 13,14.

Για τη μελέτη αυτής της εβδομάδας, διαβάστε: Α' Κορ. 1/α' 22-24, Α' Τιμ. 6/ς' 12, Β' Τιμ. 4/δ' 7, Α' Κορ. 15/ε' 12-22, Πράξ. 15/ε' 38-41.

Χρησιμοποιώντας τις προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης, την Ιουδαϊκή ιστορία, καθώς και τη ζωή και τη διδασκαλία του Ιησού, ο Παύλος ανέπτυξε τη Χριστιανική έννοια της σωτηρίας, εστιάζοντας στη ζωή, στο θάνατο και στην ανάσταση του Χριστού. Λόγω του πολιτισμικού του υπόβαθρου στον Ιουδαϊσμό και στην Ελληνορωμαϊκή κοινωνία, ο Παύλος μπορούσε να εξυψώσει το ευαγγέλιο πέρα από την πολυπλοκότητα του πολιτικού, τελετουργικού και ηθικού νόμου των Εβραίων, και να το κάνει πιο προσιτό στον υπόλοιπο κόσμο. Οι 13 επιστολές του Παύλου ενίσχυσαν την πίστη των πιστών. Σ' αυτές, αναφέρθηκε τόσο σε δογματικά όσο και σε πρακτικά θέματα. Συμβούλευε, ενθάρρυνε, και επέπληξε, πάνω σε ζητήματα που αφορούσαν την προσωπική Χριστιανικότητα, τις σχέσεις και τη ζωή της εκκλησίας. Παρόλα αυτά το βασικό μήνυμα των επιστολών του ήταν για τον «Ιησούν Χριστόν, και τούτον εσταυρωμένον» (Α' Κορ. 2/β' 2). Το έργο του Παύλου δεν περιοριζόταν μόνο στις επιστολές. Είναι επίσης γνωστός για το ιεραποστολικό του έργο και την μαρτυρία του ευαγγελίου από την Συρία έως την Ιταλία, και πολύ πιθανόν μέχρι και την Ισπανία. Μέσα σε μία δεκαετία, ο Παύλος ίδρυσε εκκλησίες σε τέσσερις επαρχίες της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Αυτήν την εβδομάδα θα εξετάσουμε την αποστολή και το μήνυμα του Παύλου.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΙΟΥΔΑΙΟΙ

Διαβάστε Α' Κορ. 1/α' 22-24. Πώς αυτά τα εδάφια μάς βοηθάνε να καταλάβουμε τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι σχετίζονται με την αλήθεια; Τι μπορούμε να μάθουμε που θα μας βοηθήσει στη μαρτυρία μας σε διάφορες ομάδες ανθρώπων;

.....

.....

.....

Με την Έξοδο από την δουλεία της Αιγύπτου, ο Θεός έδειξε με θαυμαστό τρόπο την πρόνοιά Του για το Ισραήλ. Οι μετέπειτα γενιές των Ιουδαίων περίμεναν ότι κάθε αγγελιοφόρος του Θεού θα έκανε σημεία και θαύματα. Οι Έλληνες αντίθετα, βάση του φιλοσοφικού τρόπου σκέψης τους, αποζητούσαν λογική βάση για την πίστη τους, κάτι που να ικανοποιούσε τις απαιτήσεις της ανθρωπίνης σοφίας. Ο Παύλος δεν παραμέρισε την πολιτισμική και πνευματική κληρονομιά των ανθρώπων που προσέγγιζε, αλλά τα χρησιμοποίησε ως ένα σημείο, για την διακήρυξη του σταυρωμένου Χριστού. Εκείνοι που επιθυμούσαν να δουν σημεία, τα είδαν στη ζωή και στη διακονία του Ιησού και της πρώτης εκκλησίας. Εκείνοι που αποζητούσαν την λογική διάσταση, την βρήκαν στην επιχειρηματολογία του Παύλου για το μήνυμα του ευαγγελίου. Και οι δύο αυτές ομάδες των ανθρώπων είχαν την ανάγκη να γνωρίσουν τον αναστημένο Χριστό και «την δύναμιν της αναστάσεως αυτού» (Φιλιπ. 3/γ' 10). Ο τρόπος με τον οποίο ο Παύλος μετέδιδε αυτήν την γνώση εξαρτιόταν από τους ανθρώπους στους οποίους μαρτυρούσε.

Όταν ο Παύλος κήρυττε σε Ιουδαίους, στήριζε τα κηρύγματά του στην ιστορία του Ισραήλ, συνδέοντας τον Χριστό με τον Δαβίδ και δίνοντας έμφαση στις προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης που μιλούσαν για την σταύρωση και την ανάσταση του Χριστού (Πράξ. 13/ιγ' 16-41). Ξεκινούσε με κάτι που τους ήταν γνώριμο, κάτι το οποίο σέβονταν και πίστευαν, και έπειτα προσπαθούσε να τους οδηγήσει στον Χριστό.

Για τους Εθνικούς, το μήνυμα του Παύλου περιλάμβανε τον Θεό ως Δημιουργό, Συντηρητή και Κριτή – την είσοδο της αμαρτίας στον κόσμο – την σωτηρία διά μέσου του Ιησού Χριστού (Πράξ. 14/ιδ' 15-17, 17/ιζ' 22-31). Ο Παύλος έπρεπε να ξεκινήσει διαφορετικά με τους Εθνικούς σε σχέση με τους Ιουδαίους (ή με τους Εθνικούς που είχαν την Ιουδαϊκή πίστη). Γι' αυτούς, ο στόχος του ήταν να τους οδηγήσει στον Ιησού.

ΣΚΕΨΗ: Σκεφτείτε όσον αφορά την δική σας πίστη. Πού βασίζεται; Ποιούς λόγους έχετε για να πιστεύετε; Πώς μπορούν οι λόγοι σας να διαφέρουν από των άλλων ανθρώπων, και γιατί είναι σημαντικό να αναγνωρίζουμε αυτές τις διαφορές;

Δευτέρα 14 Σεπτεμβρίου

ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΕΣ

Ως ικανός επικοινωνιολόγος, ο Παύλος χρησιμοποίησε στο ιεραποστολικό του έργο κάτι το οικείο για να εξηγήσει κάτι το άγνωστο. Χρησιμοποίησε εικόνες του Ελληνορωμαϊκού κόσμου για να απεικονίσει την νέα ζωή με τον Χριστό. Χρησιμοποίησε δύο συγκεκριμένες μεταφορές για τις διδασκαλίες του: του αθλητή με τα αγωνίσματά του, και του Ρωμαίου στρατιώτη. Την εποχή του Παύλου, όπως και σήμερα, ο κόσμος αγαπούσε τα αθλητικά επιτεύγματα. Οι αρχαίοι Έλληνες γνωστοί για την αγάπη τους προς τα αγωνίσματα, είχαν περισσότερες από τέσσερις αθλητικές διοργανώσεις, τύπου Ολυμπιακών αγώνων, σε διαφορετικά μέρη της Ελλάδας. Οι Ρωμαίοι προώθησαν ακόμη περισσότερο τους αθλητικούς αγώνες. Οι αγώνες δρόμου ήταν οι πιο δημοφιλείς, και περιλάμβαναν έναν αγώνα μεταξύ ανδρών που ήταν πλήρως εξοπλισμένοι με την στρατιωτική τους πανοπλία. Η πάλη ήταν επίσης ένα δημοφιλές αγώνισμα. Οι αθλητές προπονούνταν σκληρά, και οι νικητές αμείβονταν πλουσιοπάροχα. Η εθνικότητα, η καταγωγή, και η κοινωνική θέση ήταν άνευ σημασίας καθώς ο στόχος ήταν η αντοχή και η απόδοση.

Ποια διδάγματα παίρνουμε για την Χριστιανική ζωή από τις παρακάτω περικοπές; Α' Κορ. 9/θ' 24-27, Γαλ. 5/ε' 7, Α' Τιμ. 6/ζ' 12, Β' Τιμ. 2/β' 5.

Οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες αντικατέστησαν τους προσωρινούς στρατιώτες με μισθοφόρους, οι οποίοι φρουρούσαν την Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, έχοντας βελτιώσει την πανοπλία και τον οπλισμό τους. Την εποχή του Παύλου κατατάχθηκαν στον Ρωμαϊκό στρατό στρατιώτες διαφόρων εθνικτήτων, ανεξαρτήτου αν ήταν Ρωμαίοι υπήκοοι. Σε αντάλλαγμα των αποδοχών που λάμβαναν για την υπηρεσία τους, οι στρατιώτες ορκίζονταν την αφοσίωσή τους στον εκάστοτε αυτοκράτορα, ο οποίος για προσωπικούς λόγους μπορούσε να τους οδηγήσει σε μάχη.

Δείτε στις παρακάτω περικοπές τις συγκρίσεις του Παύλου μεταξύ της ζωής του στρατιώτη και του χριστιανού. Β' Κορ. 10/ι' 4,5, Εφεσ. 6/ζ' 10-18, Α' Τιμ. 6/ζ' 12, Β' Τιμ. 2/β' 3,4.

Στην τελευταία – όπως πιστεύεται – επιστολή του, ο Παύλος εφαρμόζει τις συνήθειες του στρατιώτη και του αθλητή στη δική του χριστιανική ζωή: «Τον αγώνα τον καλόν ηγωνίσθην, τον δρόμον ετελείωσα, την πίστιν διέτηρησα» (Β' Τιμ. 4/δ' 7).

ΣΚΕΨΗ: Πώς μπορεί η πίστη να γίνει μάχη, και πώς αγώνας; Πώς βιώσατε αυτές τις μεταφορές στην προσωπική σας Χριστιανική ζωή; Ποια μεταφορά περιγράφει καλύτερα τη δική σας εμπειρία, και γιατί;

Τρίτη 15 Σεπτεμβρίου

Ο ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ

«Νόμον λοιπόν καταργούμεν διά της πίστεως; μη γένοιτο, αλλά νόμον συνιστώμεν» (Ρωμ. 3/γ' 31). Σε ποιο νόμο αναφέρεται εδώ ο Παύλος;

.....
Στις επιστολές του Παύλου, η λέξη «νόμος» εμφανίζεται περίπου 130 φορές και στις Πράξεις των Αποστόλων περίπου 20 φορές. Ο Παύλος ήθελε να βοηθήσει τους ακροατές και τους αναγνώστες του, ανεξαρτήτου του κοινωνικού τους επιπέδου, να κατανοήσουν ότι ο «νόμος» είχε διάφορες έννοιες για τους Ιουδαίους. Νόμοι των Δέκα Εντολών επιβάλλεται να τηρηθούν από όλους τους ανθρώπους, κάθε εποχής. Υπάρχουν όμως άλλοι νόμοι στην Παλαιά Διαθήκη και στην Ιουδαϊκή κοινωνία, που ο Παύλος δεν θεώρησε ως υποχρεωτικούς για τους Χριστιανούς. Στα γραπτά του, ο απόστολος χρησιμοποίησε τον όρο «νόμο» αναφερόμενος στους κανόνες και στις θρησκευτικές τελετές, στους τελετουργικούς νόμους, στους νόμους περί υγείας και καθαρισμού. Έγραψε για όταν είμαστε «υπό τον νόμον» (Ρωμ. 3/γ' 19) αλλά και όταν «απηλλάχθημεν από του νόμου» (Ρωμ. 7/ζ' 6). Μίλησε για τον «νόμον της αμαρτίας» (Ρωμ. 7/ζ' 25) αλλά είπε και ότι ο «νόμος είναι άγιος» (Ρωμ. 7/ζ' 12). Αναφέρθηκε στο «νόμω του Μωυσέως» (Α' Κορ. 9/θ' 9) αλλά επίσης και στον «νόμον του Θεού» (Ρωμ. 7/ζ' 25). Όσο και αν μας μπερδεύουν αυτές οι φράσεις, για τους Ιουδαίους που είχαν μεγαλώσει στην Εβραϊκή κοινωνία, είναι ξεκάθαρο σε ποιον νόμο αναφέρονται.

Διαβάστε Ρωμ. 13/ιγ' 8-10, Ρωμ. 2/β' 21-24, Α' Κορ. 7/ζ' 19, Εφεσ. 4/δ' 25,28, 5/ε' 3, 6/ς' 2. Πώς αυτά τα εδάφια μάς βοηθάνε να καταλάβουμε ότι ο ηθικός νόμος του Θεού, οι Δέκα Εντολές, δεν καταργήθηκαν στον σταυρό;

.....
Ο Παύλος κατάλαβε το ότι οι τελετουργικοί νόμοι που δείχνανε πώς να πλησιάσεις τον Θεό μέσω του ιερατείου, του αγιαστηρίου και των θυσιών, ήταν που έπαψαν να ισχύουν μετά την σταύρωση. Είχαν εκπληρώσει τον σκοπό τους, και δεν ήταν πλέον απαραίτητοι. (Αυτό το σημείο φαίνεται ιδιαίτερα στην καταστροφή του ναού.)

Με τον ηθικό νόμο των Δέκα Εντολών, τα πράγματα είναι διαφορετικά. Στις επιστολές του, ο Παύλος κάνει αναφορά σε ορισμένες από τις Δέκα Εντολές και τονίζει την υποχρέωση όλων των ανθρώπων, Ιουδαίων και Εθνικών, να τις τηρούν. Έχοντας γράψει εναντίον της αμαρτίας, ο Παύλος δεν θα υποτιμούσε ποτέ τον νόμο που ορίζει την αμαρτία. Θα ήταν σαν κάποιος να σας έλεγε μην παραβιάζετε το όριο ταχύτητας, και την ίδια στιγμή σας έλεγε ότι οι πινακίδες με τα όρια ταχύτητας δεν ισχύουν.

Τετάρτη 16 Σεπτεμβρίου

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ

«Διότι απεφάσισα να μη εξεύρω μεταξύ σας άλλο τι, ειμή Ιησούν Χριστόν, και τούτον εσταυρωμένον» (Α' Κορ. 2/β' 2).

Αναμφίβολα, ο Σταυρός του Χριστού είχε την κεντρική θέση στη ζωή και στις διδασκαλίες του Παύλου, ο οποίος κήρυξε για τον Σταυρό στα πλαίσια και άλλων διδασκαλιών. Μία από αυτές, πιθανόν η πιο άμεσα συνδεδεμένη με τον Σταυρό, ήταν η ανάσταση, χωρίς την οποία η σταυρική θυσία θα ήταν ανούσια.

Διαβάστε Α' Κορ. 15/ε' 12-22. Τι μας λένε αυτά τα εδάφια που δείχνουν πόσο σημαντικά είναι ο θάνατος και η ανάσταση του Ιησού, για το ευαγγέλιο; Γιατί η σωστή αντίληψη για τον θάνατο, ότι πρόκειται για μία κατάσταση ύπνου, είναι σημαντική για την κατανόηση αυτών των εδαφίων; Εάν οι πιστοί νεκροί είναι ήδη στον ουρανό, τότε για ποιο πράγμα μιλάει ο Παύλος;

.....

Δυστυχώς, η πλειοψηφία των Χριστιανικών παραδόσεων, όπως και οι ειδωλολατρικές θρησκείες, πιστεύουν έντονα στην αθανασία της ψυχής. Εναντίος σ' αυτήν την δοξασία, ο Παύλος τόνισε επανειλημμένως ότι:

1. Μόνο ο Θεός είναι αθάνατος (Α' Τιμ. 6/ζ' 16)
2. Η αθανασία είναι δώρο του Θεού προς τους σωσμένους (Α' Θεσ. 4/δ' 16)
3. Ο θάνατος είναι μία κατάσταση ύπνου μέχρι την επιστροφή του Χριστού (Α' Θεσ. 4/δ' 13-15, Α' Κορ. 15/ε' 6, 18,20).

Η λατρεία των περισσότερων θρησκειών περιλαμβάνει ψεύτικες διδασκαλίες για την αθανασία της ψυχής. Σ' αυτές τις εσφαλμένες διδασκαλίες, περιλαμβάνονται διδαχές όπως της μετεμψύχωσης, της δέησης στους αγίους, της ευλάβειας στα πνεύματα των προγόνων, της αιώνιας φλεγόμενης κόλασης, πρότυπα της Νέας Εποχής (New Age) και οι αστρολογικές προβλέψεις. Η ορθή κατανόηση της Βιβλικής διδασκαλίας για τον θάνατο, μας προστατεύει από αυτές τις τρομερές απάτες. Το λυπηρό είναι ότι εκείνοι που δείχνουν την πιο σθεναρή αντίσταση σ' αυτές τις αλήθειες, είναι οι Χριστιανοί άλλων δογμάτων.

ΣΚΕΨΗ: Ο πιστός που κλείνει τα μάτια όταν πεθαίνει, μετά από μία σκοτεινή και ήσυχη στιγμή, θα τα ανοίξει ξανά στην Δευτέρα Παρουσία για να ζήσει αιώνια. Τι μας δείχνει η κατάσταση των νεκρών για τον χαρακτήρα του Θεού;

Πέμπτη 17 Σεπτεμβρίου

ΚΑΛΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Ο Παύλος δούλευε σκληρά και ήταν μία έντονη προσωπικότητα. Αυτού του είδους τα άτομα είναι συνήθως μοναχικά, αλλά έχουν πολλούς υποστηρικτές. Ωστόσο, στα ταξίδια του υπήρχαν δύο ή τρία άτομα που τον συνόδευαν. Τουλάχιστον οκτώ από τους συνεργάτες του αναφέρονται ονομαστικά (Πράξ. 13/ιγ' 2, 15/ιε' 22, 37, 16/ις' 1-3, 19/ιθ' 22, Κολ. 4/δ' 7,10,11, Φιλημ. 24). Σ' αυτούς πρέπει να προσθέσουμε τους χαιρετισμούς του σε 16 με 24 Ρωμαίους, με τους γενικούς χαιρετισμούς του στις οικογένειες. Ο απόστολος πίστευε στο ομαδικό έργο, ιδιαίτερα όταν δημιουργούνταν νέες ομάδες. Ωστόσο, υπήρχαν στιγμές που διαφωνούσε με τους συνεργάτες του.

Διαβάστε Πράξ. 15/ιε' 38-41. Τι συνέβη, και τι καταλαβαίνουμε από αυτό για την ανθρώπινη φύση, ακόμη και των σπουδαίων εργατών του Κυρίου;

.....

.....

«Σ' αυτό το σημείο ο Μάρκος κυριεύθηκε από φόβο και αποθάρρυνση και άρχισε να ταλαντεύεται για ένα διάστημα ως προς τον αρχικό σκοπό που είχε να καθιερωθεί ολοκληρωτικά στο έργο του Κυρίου. Ασυνήθιστος στις ταλαιπωρίες, αποκαρδιώθηκε από τους κινδύνους και τις στερήσεις τις οδοιπορίας... Αυτή η εγκατάλειψη έκανε τον Παύλο να κρίνει τον Μάρκο με δυσμέμεια μάλιστα και με αυστηρότητα για ένα διάστημα. Αντίθετα ο Βαρνάβας ήταν διατεθειμένος να τον δικαιολογήσει εξαιτίας της απειρίας του. Αγωνιούσε για να μην εγκαταλείψει ο Μάρκος τη διακονία του ευαγγελίου γιατί αναγνώριζε σ' αυτόν προσόντα που θα τον βοηθούσαν να γίνει ένας χρήσιμος εργάτης του Χριστού.» Ε. Χουάιτ, Π.Α. σ. 147.

Από την αναφορά αυτή των Πράξεων φαίνεται πως ο Παύλος προσδοκούσε από τους συντρόφους του να αντέξουν στις θλίψεις και στα προβλήματα της αποστολής τους. Για τον Παύλο, η ομάδα του ήταν μία εκκλησία σε μικρογραφία. Τόνιζε την σημασία να δίνουν το καλό παράδειγμα, να είναι το πρότυπο της αποστολής. Η ευσυνειδησία και η αγάπη που είχαν τα μέλη της ομάδας, έγινε πρότυπο για τις εκκλησίες που συναθροίζονταν σε σπίτια, καθώς επίσης και για την εκπαίδευση των νέων ευαγγελιστών και ιεραποστόλων. Φυσικά, τα πράγματα δεν κυλούσαν ομαλά, όπως συνέβη και στην περίπτωση του Μάρκου.

ΣΚΕΨΗ: Διαβάστε Β' Τιμ. 4/δ' 11. Τι μας λέει αυτό το εδάφιο για την ανάπτυξη και την συγχώρεση; Όλοι κάνουμε λάθη. Πώς μπορούμε να συγχωρέσουμε εκείνους που μας πλήγωσαν; Σκεφτείτε όλους εκείνους που πληγώσατε εξαιτίας των δικών σας λαθών. Πώς προσπαθήσατε να αποκαταστήσετε τις σχέσεις σας; Και αν δεν το κάνατε ακόμη, γιατί δεν το κάνετε τώρα;

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΛΕΤΗ:

Ο απόστολος Παύλος παρομοιάζεται με το Φαινόμενο της Πεταλούδας στην θεωρία του χάους: το «τίναγμα των φτερών της πεταλούδας στο ένα ημισφαίριο μπορεί να προκαλέσει καταιγίδα στο άλλο.» Το έργο του ως συγγραφέας και κήρυκας βοήθησε στην αλλαγή ενός μέρους του Ιουδαϊσμού, στους Εθνικούς, σε έναν θρησκευτικό κόσμο. Οι ιδέες που βλέπουμε στις 13 επιστολές του είχαν την μεγαλύτερη επιρροή συγκριτικά με οποιαδήποτε άλλη αρχαία Ελληνική λογοτεχνία.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

1. Ο Παύλος γλίτωσε τον διωγμό λόγω προσφυγής του στην Αθήνα, το διανοητικό κέντρο του Ελληνορωμαϊκού κόσμου. Οι πόλεις πρόσφεραν καταφύγιο στους φυγάδες, συμπεριλαμβανομένου και τους Χριστιανούς. Ο απόστολος δεν έχασε χρόνο, και αφού παρατήρησε τα θρησκευτικά μνημεία της πόλης, μίλησε στους Ιουδαίους και κήρυξε στην αγορά. Διαβάστε Πράξ. 17/ιζ' 16-31. Πώς προσέγγισε ο Παύλος αυτούς τους ανθρώπους και πώς αυτό μας βοηθάει να κατανοήσουμε την ανάγκη να προσαρμόσουμε το μήνυμά μας στις διάφορες ομάδες ανθρώπων; Προσέξτε πως ο Παύλος δεν αλλοίωσε ούτε συμβίβασε την αλήθεια για να προσεγγίσει αυτούς τους ανθρώπους. Στην προσπάθειά μας να προσεγγίσουμε τους άλλους, πώς μπορούμε να βεβαιωθούμε ότι δεν θα συμβιβάσουμε τα πιστεύω μας;
2. Γιατί η κατάσταση των νεκρών αποτελεί τόσο σημαντική διδασκαλία; Από ποια λάθη και απάτες μάς προστατεύει αυτή η αλήθεια; Από ποια πιστεύω της κοινωνίας σας μπορεί να σας προστατεύσει;
3. Συζητήστε για το ρόλο που έχουν τα σημεία στην πίστη και για τον ρόλο που έχουν η αιτία και η λογική. Μοιραστείτε στην ομάδα σας τις εμπειρίες σας για το πώς πιστέψατε, και πώς τα σημεία ή η λογική συνέβαλλαν στην εμπειρία σας. Επίσης, ποιος ο ρόλος τους στη διατήρηση της πίστης;
4. Τι γίνεται με την πλειοψηφία των ανθρώπων στην κοινωνία σας; Ποιο είναι το κοινωνικό τους επίπεδο; Ποια πιστεύω είναι τα πιο συνηθισμένα; Σύμφωνα με τα πιστεύω και το κοινωνικό τους επίπεδο, σκεφτείτε προσεκτικά τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να τους προσεγγίσετε. Με ποιον τρόπο μπορείτε να έρθετε σε επαφή μαζί τους, χωρίς να τους θίξετε;